

HALK SAğLIğI ETİK İLKELERİ

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ

TASLAK

Bu taslak 5 Eylül 2015 tarihinde düzenlenen alıştay ile oluşturulmuştur.

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

HALK SAĞLIĞI ETİK İLKELERİ

Halk sağlığı uzmanlık alanı toplumun sağlık düzeyinin geliştirilmesi ile ilgili multidisipliner bilgi, beceri ve uygulamaların bir bileşimidir. Halk sağlığı alanında çalışanların bazı ilkeleri benimsemiş ve içselleştirmiş olması gerekir.

Bilimsellik

Halk Sağlığı disiplini bilimsel bilgi ve yöntemlerle uygulanır..

Bu ilkedен hareketle Halk Sağlığı çalışanları;

- yalnızca bilimsel bilgiyi temel alır,
- her türlü araştırma ve uygulamalarda bilimsel yöntem kullanır,
- bilimsel kuşkuculuğu benimser,
- toplumu yanlış yönlendirebilecek bilimsel temeli olmayan söylem ve eylemlerden kaçınır,
- bilimsel nesnellіği gözetir, yansız ve dürüst olur,
- Halk Sağlığı disiplinini geliştirmeyi görev edinir.

Eşitlik ve hakkaniyete dayanan bir adalet anlayışını benimsemek

- Bireylerin ve toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi o toplumdaki herkese ihtiyacı olduğu kadar ve ihtiyacı olduğu zaman sağlık hizmetlerini hakça sağlamak halk sağlığının temel ilkelerindedir. sağlık hizmetine erişme hakkını gözetir,
- kaynakların gereksinime göre dağıtımını savunan,
- öncelik belirlemede ve kaynak dağıtımında toplum çıkarlarını savunan,
- risk gruplarına ve savunmasız gruplara(çocuklar, yaşlılar, kadınlar, yeti yitimpliler, göçerler, göçmenler, mülteciler, savunmasızlar vb.) öncelik tanıyan,

- hizmete erişimin, yaşam biçimi, alışkanlıkları ya da ödeme gücü gibi herhangi bir kişisel özelliğe göre sınırlanması ayrımcılığına koşulsuz biçimde karşı çıkan,
- sağlıkta eşitsizliklerin ve yoksulluğun giderilmesini savunan

bir adalet anlayışı ile yönlendirir.

İnsanlık ve toplum yararını gözetmek ve savunmak

Halk Sağlığı disiplini, varlık nedeni gereği, çalışmalarını insanlık ve toplum yararını gözeterek sürdürür. Bu gerekçeyle Halk Sağlığı çalışanın;

- toplum sağlığı sorunlarına ilişkin bilgi ve toplum yararına politika üretme, uygulamaları izleme, yetkilileri uyarma, öneri geliştirme,
- toplum sağlığını öncelikle aktif savunuculuk yapma,
- toplum sağlığı sorunları ve çözüm önerileri hakkında kamuoyunu bilgilendirme,
- araştırma bulgularını ve sonuçlarını toplumla paylaşma,
- toplum yararını ticari ve özel çıkarların üstünde tutma, bireysel çıkar ilişkisine girmeme,
- herhangi bir ticari ürünün reklamında yer almama, sağlık ürününün reklâmını yapmama,
- mesleki uygulamalarında ve akademik etkinliklerinde her türlü çıkar gruplarından ve güç odaklarından bağımsız davranma,
- çıkar çatışmalarından uzak kalma, çatışma durumunda toplum yararını öncelikle çözme,
- toplumun karar süreçlerine katılımını sağlama, demokrasiyi savunma

cinsiyet ve diğer bireysel farklılıklar nedeniyle yapılan her türlü ayrımcılığa karşı çıkma

yükümlülükleri bulunmaktadır.

Sağlık hakkını, sağlığın ön koşullarını ve sosyal belirleyenlerini göz önüne almak

Sağlık hakkı, her bireyin sadece sağlık hizmetlerine erişebilmesini değil, sağlığın bütün belirleyenlerine ilişkin en iyi olanaklara kavuşma hakkını ifade eder.

Bireylerin ve toplumların sağlık düzeyi; sadece erişebildikleri sağlık hizmetlerinin nitelik ve niceliği ile değil, barış, eşitsizlikler, barınma, beslenme, çalışma, çevre koşulları, eğitim düzeyi, toplumsal sınıf gibi dış / çevresel etmenlerce de belirlenmektedir.

Halk Sağlığı alışanları, dünyanın neresinde ne sebeple olursa olsun, şiddet, savaş, terör, insanlık suları, insanlık dışı kötü muamele, işkence ve katliamlara karşı yaşam hakkını ve barışı savunur.

Bu ilkeler ışığında Halk Sağlığı alışanları;

- sağlığı olumsuz etkileyen her türlü etmene karşı müdahil olarak bilimsel doğruları savunur,
- bütün zmlenme ve üretimlerinde sağlığın n koşullarını ve sosyal belirleyenlerinin sağlık üzerine etkisini göz önüne alır,
- sağlığın belirleyenlerine ilişkin en iyi koşullara kavuşma savunusunu mesleğinin olmazsa olmaz ödevlerinden biri olarak benimser.

Yetkin olmak

Halk Sağlığı alışanı, mesleğinin gerektirdiği bilgi ve beceriye sahip olmalı, bunları dikkat ve özenle uygulamalıdır.

Halk Sağlığı alışanı, yenilikleri izlemeyi ve kendisini sürekli geliştirmeyi görev edinir.

Halk Sağlığı alışanı, giderek genişleyen Halk Sağlığı disiplininin bütün alt dallarında yetkin olunamayacağının bilinciyle yetkin olmadığı alanlarda kendisine iletilen değerlendirme isteğini ilgili dalın yetkin kişi ve kurumlarına yönlendirir.

Halk Sağlığı alışanı, kendi mesleki çalışmalarında ekip çalışmasına ve diğer meslek gruplarıyla işbirliği içinde çalışmaya zen gösterir.

Meslektaşlarla ilişkilerinde özenli olmak

Halk Sağlığı alışanı, meslektaşlarıyla bilginin paylaşımı, birlikte gelişim ve üretim açısından dayanışma ve iletişim içinde olur.

Halk Sağlığı alışanı, sağlık çalışanlarıyla ilişkilerinde birey haklarına saygılı bir yaklaşımı korumaya zen gösterir.

Halk Sağlığı alışanı başkalarının görüşlerine de değer verir, eleştiri kabul eder, demokrattır, katılımcıdır.

Halk sağlığı çalışanı, meslektaşlarıyla ilişkilerinde tıbbi deontoloji ilkelerini temel alır.

Birey özerkliğine saygı göstermek

Birey özerkliğine saygı kişilik haklarının gereği olup, Halk Sağlığı uygulamalarında da dikkat edilmesi gereken temel bir yükümlülüktür. Bu bağlamda Halk Sağlığı alışanı, mesleki uygulamalar ve araştırmalar öncesinde birey ve toplumu bilgilendirir, verdiği bilgilerin anlaşılmasını sağlar ve onam alır.

Bununla birlikte, duyarlı bireylerin bağışıklanmasıyla toplum düzeyinde koruma sağlanabilen bulaşıcı hastalıklar özelinde, bir değer olarak toplum yararının birey özerkliğinin üzerinde olduğu kabul edilir. Bu nedenle, sözü edilen durum özelinde, birey ve toplumun aydınlatılması yükümlülüğü devam etmekle birlikte, demokratik bir toplumda zorunlu olduğu ölçüde ve yasa ile öngörülmüş olmak koşullarının varlığı halinde bu tür uygulamaların yaşama geçirilmesi için onam almak yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Sağlık hizmeti sunumu ve araştırmalar sırasında edinilen kişisel bilgiler, kişinin ölümünden sonra dahi gizli tutulmalıdır. Tıp kurumu ile birey ve toplum arasındaki güven ilişkisinin temelini oluşturan bu ilkenin yaşama geçirilmesi, aynı zamanda birey özerkliğine saygı gösterme yükümlülüğünün de gereğidir.

Halk Sağlığı çalışanı, sağlık politikası üretirken ve çalışırken bu ilkeleri tavizsiz savunur.

TASLAK